

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE

NEZAVISNI HRVATSKI SINDIKATI

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA

Zagreb, 26. svibnja 2026.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

n/p predsjednika Vlade, g. Andreja Plenkovića

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

n/p ministra, g. Ante Šušnjara

MINISTARSTVO FINANCIJA

n/p ministra, g. Tomislava Čorića

**MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE**

n/p ministra, g. Alena Ružića

**PREDMET: Hitno pismo uoči sastanka Vijeća za konkurentnost zbog točke sastanka:
Uredba o korporativnom pravnom okviru 28. režima – „EU Inc.”**

Poštovani predsjedniče Vlade Republike Hrvatske,

poštovani ministre gospodarstva,

poštovani ministre financija,

poštovani ministre rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike,

obraćamo Vam se u ime triju hrvatskih sindikalnih središnjica: Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisnih hrvatskih sindikata i Matice hrvatskih sindikata, kako bismo izrazili ozbiljnu zabrinutost zbog zakonodavne inicijative Europske komisije o uspostavi tzv. „EU Inc.” odnosno Uredbe o korporativnom pravnom okviru 28. režima.

Uoči sastanka Vijeća za konkurentnost koji će se održati 28. svibnja 2026., a na kojem će se raspravljati o prijedlogu Komisije za 28. režim, pozivamo Vas da prijedlog **ne podržite** u obliku u kojem je do sada predstavljen.

Smatramo kako prijedlog Europske komisije predstavlja ozbiljnu prijetnju radničkim pravima, standardima rada, kolektivnom pregovaranju i sudjelovanju radnika u upravljačkim strukturama u Republici Hrvatskoj i cijeloj Europskoj uniji.

Daleko od toga da je riječ o isključivo tehničkoj inicijativi usmjerenoj za potporu inovacijama ili pojednostavljenje prekograničnog poslovanja za start-upove te mala i srednja poduzeća - ovaj prijedlog označava opasan pomak prema prikrivenoj deregulaciji radnog prava.

Prijedlog Komisije posebno zabrinjava jer zanemaruje opetovane pozive europskog sindikalnog pokreta i Europskog parlamenta za uključivanjem snažnih socijalnih zaštitnih mjera. Unatoč jasnim upozorenjima i konkretnim preporukama, **Komisija nije uključila stvarnu zaštitu radničkih prava, radnih standarda, kolektivnog pregovaranja ni sudjelovanja radnika.** Nijedno od jamstava koje su zahtijevali sindikati i zastupnici Europskog parlamenta nije uključeno u konačni prijedlog.

Predvidiva posljedica nije otvaranje novih radnih mjesta, nego urušavanje postojećih prava i standarda u državama članicama.

Prema procjeni Europske konfederacije sindikata (ETUC), čije su SSSH, NHS i MHS članice, s obzirom na razmjere rizika koje donosi predloženi režim „EU Inc.”, Uredba ne smije biti usvojena u sadašnjem obliku. Bez obvezujućih i provedivih jamstava za potpunu zaštitu nacionalnih sustava radnog prava, kolektivnih ugovora, sindikalnih prava, prava radnika na sudjelovanje u upravljanju te prava na isplatu plaća u slučaju insolventnosti, **prijedlog predstavlja neprihvatljivu prijetnju europskom socijalnom modelu.**

Napori Europe za povećanje konkurentnosti i gospodarskog uspjeha trebaju se temeljiti na ulaganjima, jasnim i snažnim pravilima te učinkovitoj industrijskoj politici, a ne na novoj pravnoj nesigurnosti ili rupama u zakonodavstvu koje će narušiti socijalni model EU-a i jedinstveno tržište.

Želimo naglasiti nepopravljivu štetu koju bi ovakva inicijativa, u svom sadašnjem obliku, mogla prouzročiti jer potiče kršenje radnih i socijalnih prava te služi kao pokretač neobjavljene konkurencije, pranja novca, fiktivnih poduzeća („letterbox companies”), zaobilaženja sankcija i drugih zlouporaba.

Prijedlog Komisije ne uključuje nikakve provedive preventivne zaštitne mjere protiv zlouporaba; ne sadrži snažne mjere za zaštitu individualnih i kolektivnih radničkih prava – od zaštite zdravlja i sigurnosti na radu do kolektivnog pregovaranja i zastupljenosti radnika u upravljačkim tijelima.

Također je važno osigurati zaštitne mehanizme kako programi radničkog dioničarstva ne bi zamijenili primjerene plaće i zaštitu zaposlenja te kako se poduzetnički rizik ne bi nepravedno prenosio na radnike.

Trenutačni prijedlog de facto će dovesti do pritiska na snižavanje radnih uvjeta i plaća, kao i do izbjegavanja plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje i nacionalnih poreza.

Iako se predstavlja kao alat za „inovativne” start-upove, područje primjene Uredbe „EU Inc.” nije ograničeno ni na jedan sektor ni veličinu poduzeća; otvoreno je svim poduzećima, uključujući velike multinacionalne kompanije. To omogućuje postojećim poduzećima da se „uključue” u režim kako bi zaobišla strože nacionalne propise.

Uvođenje digitalnog modela poslovanja „Digital-by-Default Lifecycle”, koji obuhvaća sve – od registracije i sastanaka uprava do glasovanja dioničara i likvidacije – te načelo „jednom dostavljenog podatka” i rok od „48 sati za registraciju”, dovodi u pitanje nužnu pravnu sigurnost koju osiguravaju stvarni nadzor i provjere nacionalnih fiskalnih i socijalnih tijela, uključujući javne bilježnike i inspekcije rada.

Prijedlog u suštini mijenja slobodu poslovnog nastana u novo „pravo da se ne osnuje poslovni nastan”. U slučaju likvidacije vjerovnici, uključujući i radnike, će biti izloženi velikom riziku za gubitak svojih potraživanja.

Napominjemo da su suzakonodavci već odbacili nekoliko mjera vezanih uz insolventnost koje se sada predlažu za EU Inc., tijekom trijaloga o Direktivi Insolvency III.

Podrška start-upovima i poduzetništvu diljem EU-a potpuno je legitiman cilj. Međutim, prijedlog Komisije u sadašnjem obliku ne prolazi ni osnovni gospodarski, pravni, socijalni ni porezni test. Štoviše, ugrožava integritet jedinstvenog tržišta i europskog socijalnog modela.

Predložena pravna osnova i odabir pravnog instrumenta također izazivaju ozbiljnu zabrinutost. Komisija se poziva na članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji je namijenjen usklađivanju postojećih nacionalnih zakonodavstava, a ne stvaranju paralelnog, fakultativnog režima. Nadalje, članak 114. stavak 2. izričito zabranjuje korištenje te pravne osnove za akte koji se odnose na prava i interese zaposlenih osoba.

Osim toga, odabir uredbe kao pravnog instrumenta onemogućava jačanje zaštite radnika i zaštitnih mehanizama na nacionalnoj razini tijekom postupka prenošenja u nacionalno zakonodavstvo.

Europa treba zaštititi svoje pažljivo izgrađene sustave nacionalnog radnog, socijalnog i trgovačkog prava, oblikovane tijekom desetljeća kolektivnog djelovanja radnika i odgovornog zakonodavstva.

S obzirom na razmjere rizika koje donosi predloženi režim „EU Inc.”, **pozivamo Vas da u okviru Vijeća EU ne dopustite nastavak postupka donošenja Uredbe u sadašnjem obliku.** Deklarirana namjera da prijedlog neće imati štetne posljedice za individualna i kolektivna radnička prava mora biti potkrijepljena jasnim pravnim odredbama koje to jamče.

Bez obvezujućih i provedivih zaštitnih mehanizama za potpunu zaštitu nacionalnih sustava radnog prava, kolektivnih ugovora, sindikalnih prava i prava radnika na sudjelovanje, prijedlog predstavlja neprihvatljivu prijetnju radnicima i europskom socijalnom modelu.

Stoga pozivamo Vladu Republike Hrvatske da:

- zauzme jasan stav protiv usvajanja prijedloga u sadašnjem obliku,
- u okviru rada Vijeća Europske unije zatraži uvođenje obvezujućih zaštitnih mehanizama za radnička i sindikalna prava,
- zaštititi hrvatski sustav radnog i socijalnog zakonodavstva od mogućih negativnih posljedica ovog prijedloga.

Uvjereni smo da je očuvanje europskog socijalnog modela, radničkih prava i pravedne tržišne utakmice zajednički interes Republike Hrvatske i njezinih građana, a tako i Europske unije.

S poštovanjem,

Mladen Novosel, SSSH, predsjednik, v.r.

Dražen Jović, NHS, predsjednik, v.r.

Sanja Šprem, MHS, predsjednica, v.r.